

Nr 57.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1916 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 3 § andra stycket av gällande reglemente för med statsmedel understödda åtgärder till höjande av det mindre jordbruket.

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 108, av herr *Olausson* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t föreskriva sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga reglemente av den 19 oktober 1911, att dess 3 § andra punkt kommer att erhålla följande lydelse:

Premieringsnämnd må dock, därest lantbruksstyrelsen, på därom av hushållningssällskap gjord framställning, sådant medgivit, bestå av endast två utav sällskapet utsedda personer, därav en ordförande, utsedd för hela distriktet. I detta fall — — — — — av olika mening.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för framställningen ifråga, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

I § 3 av Kungl. Maj:ts ovanberörda reglemente för de med statsmedel understödda åtgärder till höjande av det mindre jordbruket är stadgat:

»Premieringen verkställs av en nämnd, bestående av en ordförande och två ledamöter, av vilka ordföranden och en ledamot utses av hushållningssällskapets förvaltningsutskott och äga skyldighet att tjänstgöra inom hela distriktet samt den andre ledamoten utses av gille, kretsavdelning, kontrakt eller annan underavdelning av hushållningssällskapet och äger tjänstgöringsskyldighet endast inom området för sin valkrets.

Utskottet.

Premieringsnämnd må dock, därest lantbruksstyrelsen, på därom av hushållningssällskapet gjord framställning, sådant medgivit, bestå av endast två utav sällskapets förvaltningsutskott för hela distriktet utsedda personer, därav en ordförande — — —.»

Under erinran härom har motionären framhållit, hurusom resekostnaderna för ifrågavarande premiering inom vissa län särskilt i Göteborgs och Bohus län stigit till rätt avsevärda belopp. För nedbringande av dessa kostnader syntes det motionären önskvärt, att i de fall då lantbruksstyrelsen medgivit, att premiering finge verkställas av ordföranden och en ledamot, denne senare icke behöfde vara utsedd för hela premieringsdistriktet, utan kunde utses inom varje hushållningssällskapets kretsavdelning. En ledamot i premieringsnämnden utsedd för ett mindre område kunde nämligen enligt motionärens mening utföra arbetet ifråga för ett betydligt mindre arvode än den som hade att verkställa premiering för ett helt län, vartill komme den större ortskänedom, som den för varje kretsavdelning utsedde ledamoten i allmänhet kunde antagas besitta.

Utskottet delar motionärens önskemål, att kostnaderna för ifrågavarande premiering måtte hållas så låga som möjligt. Att emellertid detta icke får ske på bekostnad av sakkunskap och effektivitet vid premieringens utförande synes uppenbart. Enligt utskottets uppfattning torde det dock ligga en viss fara däri att — såsom motionären ifrågasätter — i fall då premieringsnämnd endast består av ordförande och en ledamot, denne senare endast skulle tjänstgöra inom en krets- eller kontraktsavdelning. Ledamotens verksamhet bleve nämligen då av för liten omfattning och möjligen ytterligare minskad genom endast vartannat år återkommande premiering. Ledamoten skulle sålunda aldrig kunna förvärva sig tillnärmelsevis samma på erfarenhet och jämförelser grundade skicklighet som ordföranden, varigenom hans inflytande på premieringsarbetet bleve alltför obetydligt. Bristen härutinnan skulle säkerligen icke heller kunna uppvägas av större ortskänedom.

Därmed vill dock utskottet icke hava förnekat, att en jämkning av ifrågavarande bestämmelse kan hava fog för sig beträffande vissa premieringsdistrikt, särskilt på grund av distriktens utsträckning men möjligen även i anledning av arbetets omfattning. Sålunda är tänkbart, att premieringsarbetet inom ett större distrikt skulle kunna medgiva, att ledamot, utsedd att jämte ordföranden ensam verkställa premieringen, utsåges exempelvis en för varje hälft eller tredjedel av distriktet.

Skulle emellertid något hushållningssällskap anse, att en ändring av ovanberörda reglemente i nu antydd riktning låter sig genomföras

utan men för premieringens effektivitet, så torde sällskapet ej heller underlåta att göra framställning därom hos lantbruksstyrelsen, som i sin ordning kan vidtaga åtgärder för åstadkommande av nödig författningsändring.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 april 1916.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: herrar greve Hamilton, Ericsson, Petersson, P. Alfred, Holmquist, Lindblad, Hellström, Linders, Åkerlund, Nilsson i Tånga, Öberg, Sjöblom, Nilsson i Linnås, Barthelson, friherre De Geer, Fagerlin och Olausson.
